

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka a ve věci

žalobkyně: **H. T. P.**, narozena xx. x. xxxx, v ČR bytem N.,
zastoupená Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem,
se sídlem Jugoslávská 856/2, 360 01 Karlovy Vary,

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí
Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2020, č. j. MV-71981-4/SO-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2020, č. j. MV-71981-4/SO-2020, a usnesení Ministerstva vnitra ze dne 19. 3. 2020, č. j. OAM-35856-21/DP-2019, se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 18 318 Kč k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Ondřeje Fialy, do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobkyně se domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2020, č. j. MV-71981-

4/SO-2020, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, (dále jen „*správní řád*“), zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „*správní orgán I. stupně*“), ze dne 19. 3. 2020, č. j. OAM-35856-21/DP-2019 (dále jen „*rozhodnutí správního orgánu I. stupně*“), jímž bylo podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „*zákon o pobytu cizinců*“) zastaveno řízení ve věci její žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území České republiky.

Žaloba

2. Žalobkyně nejprve ve zcela obecné rovině namítala, že napadené rozhodnutí je v rozporu s § 3, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu a že správní orgány při vydání rozhodnutí porušily základní zásady činnosti správních orgánů vyplývající z § 2 až 8 správního řádu.
3. Žalovaná se dle žalobkyně nesprávně vypořádala s odvolacími námitkami, konkrétně s tím, že nebyl naplněn důvod pro zastavení řízení podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Dle tohoto ustanovení se řízení zastaví, pokud se účastník řízení bez omluvy nedostaví k výsledku nebo odmítne vypovídat. Ve věci žalobkyně však tento důvod pro zastavení řízení nebyl dán, jelikož žalobkyně se k výsledku dostavila a vypovídala. Pouze v některých případech využila svého práva dle čl. 37 odst. 1 Listiny a ve smyslu § 55 odst. 4 správního řádu odepřela výpověď z obavy, že by mohla výpovědí sobě nebo osobě blízké způsobit nebezpečí stíhání pro přestupek nebo trestný čin.
4. Dle žalobkyně se žalovaná rovněž dostatečně nevypořádala s námitkou nepřezkoumatelnosti a nesprávnosti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Ten totiž zcela nepřezkoumatelně dovozuje, že žalobkyně svou výpovědí nemohla způsobit nebezpečí stíhání pro přestupek ani sobě, ani osobě jí blízké. Z judikatury správních soudů přitom vyplývá, že správním orgánům nepřísluší hodnotit, zda by účastník řízení hypotetickou výpovědí, jež nikdy nebyla vyřčena, mohl sebe nebo osobu blízkou v nebezpečí trestního stíhání uvrhnout.
5. V další žalobní námitce žalobkyně tvrdila, že napadené rozhodnutí je v rozporu s rozhodovací praxí žalované, která se v obdobných věcech staví jednoznačně ve prospěch ústavně konformního výkladu § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců a možnosti odepřít výpověď dle čl. 37 odst. 1 Listiny. Na podporu své argumentace žalobkyně poukázala na rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2020, č. j. MV-184124-4/SO-2019, a na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2018, č. j. 29 A 244/2016. V napadeném rozhodnutí však žalovaná svou dosavadní praxi obrací, přičemž odkazuje na aktuální judikaturu (rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 11. 2019, č. j. 57 A 46/2019-48, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2019, č. j. 48 A 131/2017-327 či rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 3. 2020, č. j. 30 A 205/2019-113.). Uvedená judikatura však na právě projednávanou věc nedopadá.
6. Napadené rozhodnutí je rovněž dle žalobkyně v rozporu se Směrnicí Rady č. 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny. Řízení o žádosti žalobkyně o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny totiž bylo zastaveno, aniž by k tomu byly splněny zákonné podmínky. I pokud by však podmínky splněny nebyly, měl správní orgán za použití eurokonformního výkladu upřednostnit zájem na sloučení rodiny a žádost meritorně posoudit.

7. Dále žalobkyně namítala nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a její rodiny. Žalobkyně žije na území České republiky ve společné domácnosti se svým manželem a jejich synem narozeným 20. 1. 2020. Rodina má na území zajištěno veškeré zázemí. Manžel žalobkyně zde pobývá na základě povolení k trvalému pobytu a svou výdělečnou činností celou rodinu finančně zaopatřuje. Syn žalobkyně má podanou žádost o povolení k trvalému pobytu a je závislý na její péči.

Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na obsah napadeného rozhodnutí, neboť dle jejího mínění byla většina žalobních námitek již vypořádána v průběhu odvolacího řízení. Dle žalované byl správní orgán I. stupně povinen zabývat se pobyťovou minulostí žalobkyně. Tato povinnost vyplývá ze zákona o pobytu cizinců, neboť ten stanoví jak pozitivní, tak negativní podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny. Správní orgán byl povinen zjistit, zda jsou splněny pozitivní podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu, tj. zda byly doloženy zákonné náležitosti a zda tyto odpovídají požadavkům zákona. Současně musel zkoumat, zda nenastala skutečnost, která tvoří negativní podmínky pro vydání povolení, tj. překážku pro jeho vydání. K nemožnosti zamítnout žádost žalobkyně z důvodu neplnění účelu žalovaná odkázala na § 45 odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců, které přímo vylučuje vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu v případě, že cizinec neplnil účel předchozího povoleného pobytu na území. Dalším důvodem pro nevydání povolení je podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. m) zákona o pobytu cizinců skutečnost, že cizinec se dopustil obcházení zákona s cílem získat vízum k pobytu nad 90 dnů. Dále je dle žalované možné také zmínit § 9 odst. 1 písm. h) citovaného zákona, které jako důvod nevydání povolení konstituuje skutečnost, že by cizinec mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu a veřejný pořádek. K ověření, zda bylo některé z těchto ustanovení naplněno, přitom bylo nutné ověřit i pobyťovou minulost žalobkyně. Jelikož žalobkyně v tomto směru odmítla odpovědět na otázky, byl naplněn důvod pro zastavení řízení o její žádosti. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Jednání před soudem

9. Dne 13. 1. 2021 proběhlo před Krajským soudem v Plzni jednání ve věci samé, jehož se zúčastnila žalobkyně se svým zástupcem a zástupkyně žalované. Zástupce žalobkyně setrval na žalobních námitkách a odkázal na ně. Uvedl dále, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť nebyl naplněn důvod pro zastavení řízení. Žalobkyně ve věci využila práva poskytnutého Listinou, tedy odmítla vypovídat na některé otázky, přičemž tyto otázky navíc ani nemířily na posouzení podmínek pro povolení k dlouhodobému pobytu. Zástupce žalobkyně uvedl, že za využití svého práva nemůže být žalobkyně procesně sankcionována. Tvrdil rovněž, že napadené rozhodnutí je v rozporu s praxí správních orgánů. Na podporu svého argumentu zástupce soudu předložil rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2020, č. j. MV-184124-4/SO-2019, které se týkalo jiného avšak skutkově obdobného řízení o žádosti žalobkyně, kterým žalovaná zrušila rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který řízení žádost žalobkyně stejně jako v projednávaném případě zastavil. Rozhodnutí je rovněž v rozporu se směrnicí o sloučení rodiny. Dle žalobkyně rovněž správní orgány pochybily, pokud se nezabývaly posouzením přiměřenosti dopadů

rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Závěrem zástupce žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

10. Zástupkyně žalované v rámci jednání uvedla, že z protokolu o výpovědi vyplývá, že otázky pokládané žalobkyni směřovaly k ověření plnění účelu jejího předchozího povoleného pobytu, tj. studia a na její bytovou minulost. Správní orgán se nesnažil usvědčit žalobkyni ze spáchání přestupku či trestného činu. Na podporu zákonnosti postupu správního orgánu I. stupně žalovaná odkázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 11. 2020, č. j. 57 A 53/2020-41, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2020, č. j. 1 Azs 471/2019-31, ze kterých mimo jiné vyplývá, že správní orgány jsou oprávněny učinit si úsudek, zda vzniklo právo na odepření výpovědi či nikoli. Dle žalované byly splněny podmínky pro aplikaci § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců a správní orgány nepochybily, pokud řízení o žádosti zastavily. K posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalovaná uvedla, že tyto dopady se posuzují až v rámci meritorního projednání žádosti, nikoli při procesním zastavení řízení. K rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2020 předloženým zástupcem žalobkyně při jednání žalovaná uvedla, že po vydání tohoto zrušujícího rozhodnutí správní orgán I. stupně pouze „překvalifikoval“ užití § 169r na § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, dle kterého žádost meritorně následně zamítl. Žalovaná dále uvedla, že se domnívá, že není vázána svým předchozím rozhodnutím, které nepovažuje za správné. Závěrem navrhla, aby soud žalobu zamítl.
11. Při jednání nebyly navrženy k provedení žádné důkazy.

Posouzení věci krajským soudem

12. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
13. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
14. Žaloba je důvodná.
15. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně na území České republiky naposledy pobývala od 25. 10. 2018 na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (resp. na základě žádosti o prodloužení tohoto povolení podané dne 22. 7. 2019). Dne 23. 10. 2019 požádala o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny. Správní orgán v rámci posuzování žádosti žalobkyně zjišťoval, zda plnila účel dosavadního pobytu, tedy zda studovala. V rámci tohoto postupu předvolal správní orgán I. stupně žalobkyni k výsledku. Z protokolu o výsledku vyplývá, že žalobkyně při výsledku odmítla na pokyn jejího zástupce Mgr. Fialy odpovídat na otázky týkající se jejího studia s tím, že se obává, že by sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí postihu za přestupek.
16. Správní orgán dospěl k závěru, že odepření výpovědi nebylo oprávněné, svým postupem žalobkyně znemožnila správnímu orgánu zjistit stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a porušila povinnost poskytnout součinnost při opatrování podkladů pro rozhodnutí. Na základě těchto skutečností správní orgán dne 19. 3. 2020 pod č. j. OAM-35856-21/DP-2019 řízení o žádosti žalobkyně zastavil ve smyslu § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně odmítla vypovídat, čímž znemožnila posouzení plnění účelu předchozího povoleného pobytu. V tomto rozhodnutí mimo jiné uvedl, že

z protokolu nevyplývá, že by důvodem pro odepření výpovědi bylo hrozící riziko stíhání žalobkyně nebo osoby jí blízké pro přestupek nebo pro trestný čin, a proto odepření výpovědi na otázky týkající se jejího studia byly neoprávněné. Jakákoli pravdivá odpověď žalobkyně na tyto otázky by totiž nemohla vzhledem k předmětu otázek založit nebezpečí stíhání pro přestupek, neboť by žádná skutková podstata přestupku nemohla být naplněna.

17. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, které bylo žalobou napadeným rozhodnutím zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno. Žalovaná se ztotožnila s předchozím postupem a názorem správního orgánu I. stupně a uvedla, že správní orgán byl oprávněn dotazovat se žalobkyně na otázky stran studia, neboť jeho povinností bylo ověření, zda neexistuje důvod pro nevydání povolení k dlouhodobému pobytu. Všechny položené otázky byly dle žalované relevantní, jelikož bylo třeba postavit najisto, zda žalobkyně plnila účel předchozího povoleného pobytu.
18. Soud vycházel z následující právní úpravy.
19. Dle § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí: *„Pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, 34, 37, 38, § 55 odst. 1 a 2, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Ministerstvo povolení k dlouhodobému pobytu dále nevydává, pokud cizinec neplní na území účel, pro který mu bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a pro který mu má být vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, nebo pokud cizinec neplnil v době platnosti víza k pobytu nad 90 dnů na území účel, pro který mu bylo vízum uděleno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu. K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 je cizinec dále povinen předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění, které odpovídá podmínkám uvedeným v § 180j. Současně je povinen na požádání předložit doklad o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění. To neplatí, jde-li o případy uvedené v § 180j odst. 4.“*
20. Podle § 46 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí: *„Pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny nebo za účelem vědeckého výzkumu platí obdobně odstavec 1 věta druhá a § 55 odst. 1, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum.“*
21. Dle § 169j odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců *může správní orgán za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, vyslechnout účastníka řízení, přičemž na výslech účastníka řízení se použijí obdobně ustanovení správního řádu o důkazu svědeckou výpovědí, není-li stanoveno jinak.*
22. Podle § 55 odst. 4 a 5 správního řádu pak platí, že: *„Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt.“*
23. Dle § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců platí, že: *„Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec v řízení o jeho žádosti odmítne vypovídat nebo se bez vážného důvodu nedostaví k výslechu.“*
24. Zdejší soud v první řadě uvádí, že výčet ustanovení právních předpisů uvedených úvodem žaloby, k jejichž porušení mělo ze strany žalované dle žalobkyně dojít (§ 2 až 8, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu), nelze považovat za řádné žalobní body, neboť žalobkyně neuvedla, v čem konkrétně porušení uvedených ustanovení spatřuje [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 88/2018-38, rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005-58)], a proto se

jimi soud v souladu s výše uvedenou judikaturou nezabýval.

25. Dále soud konstatuje, že neshledal ani v napadeném rozhodnutí, ani v rozhodnutí správního orgánu I. stupně vadu nepřezkoumatelnosti. Z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je jednoznačně patrné, jak rozhodly i proč tak rozhodly. Správní orgány se shodly na závěru, že tím, že žalobkyně odepřela odpovídat na otázky směřující k posouzení, zda plnila účel svého předchozího povoleného pobytu na území ČR, je dán důvod k procesnímu zastavení řízení ve smyslu § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Je to ostatně zřejmé i žalobkyni, neboť pokud by skutečně byla rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelná, sotva by s nimi byla schopna věcně polemizovat. Skutečnost, že se žalobkyně neztotožňuje s právním hodnocením věci obsaženým v napadeném rozhodnutí, nezakládá jeho nepřezkoumatelnost.
26. Krajský soud dále řešil námitku nesprávného právního posouzení věci, které žalobkyně spatřovala ve skutečnosti, že správní orgány zastavily řízení o žádosti žalobkyně, aniž pro to byly splněné podmínky stanovené v § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Tuto námitku shledal soud důvodnou. V první řadě je však nutno konstatovat, že argumentace správních orgánů, stejně tak jako argumentace žalobkyně, se týkala primárně otázky, zda žalobkyně byla oprávněna při prováděném výslechu odepřít výpověď u některých pokládaných otázek a zda správní orgán na základě odepření výpovědi byl oprávněn řízení o žádosti žalobkyně zastavit či nikoli. Užité argumentace účastníků řízení však mívají podstatu věci a jsou pro rozhodnutí věci soudem irelevantní. Nepřípadná je rovněž i judikatura, na kterou oba účastníci řízení poukazovali při jednání, neboť v případě žalobkyně se jedná o jiný případ, než řešily jí zmiňované rozsudky. Nad rámec uvedeného proto k argumentaci užité žalobkyní soud pouze konstatuje, že správní orgány pochopitelně jsou, v případě, že svědek odepírá výpověď s odkazem na § 55 odst. 4 správního řádu, tedy pro tvrzenou obavu z možného přestupkového či trestního stíhání, oprávněny posoudit, zda je taková obava reálná. Osoba, která z uvedeného důvodu odpírá vypovídat, je správnímu orgánu povinna alespoň v hrubých obrysech vylicit skutečnosti, na kterých se její obava zakládá, byť samozřejmě nikoli v takovém rozsahu, aby účel práva odepřít výpověď byl zmařen. Platil-li by názor prezentovaný žalobkyní, pak by z obecné povinnosti svědčit stanovené v § 55 odst. 1 správního řádu mnoho nezbylo, neboť každý svědek by se jí mohl zprostit tvrzením o obavě z hrozícího nebezpečí trestním či přestupkovým stíháním, aniž by taková obava měla sebemenší oporu v realitě. Tyto závěry pochopitelně plně dopadají i na výsledky účastníků řízení realizované ve smyslu § 169j zákona o pobytu cizinců, neboť § 169j odst. 2 stanoví, že se na ně použijí obdobně ustanovení správního řádu o důkazu svědeckou výpovědí.
27. Pro projednávanou věc je nicméně zcela zásadní, že – obecně vzato – nelze zamítnout žádost o vydání dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny pro neplnění účelu předchozího pobytu žadatelky, pokud byl předchozí pobyt povolen za jiným účelem. Jak již vyplývá ze shora uvedeného obsahu správního spisu, žalobkyně pobývala na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (od 25. 10. 2018 do 30. 8. 2019). Následně dne 23. 10. 2019 žalobkyně požádala o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny dle § 45 zákona o pobytu cizinců. Z uvedeného je patrné, že žalobkyně požádala o jiný účel dlouhodobého pobytu, než za jakým v ČR pobývala v letech 2018 až 2019. Je tedy irelevantní, zda žalobkyně odpovídala či neodpovídala na jí kladené otázky týkající se plnění jejího předchozího povolení k pobytu, neboť jakákoli její případná odpověď by nemohla mít negativní vliv na výsledek řízení o její žádosti (ať už při zastavení řízení či

samotném meritorním projednání žádosti).

28. V obdobném smyslu se vyjádřil již senát 57 zdejšího soudu, když ve svém rozsudku ze dne 6. 11. 2019, č. j. 57 A 91/2019-66, uvedl: „Klíčové pro posouzení žaloby bylo zaujetí právního závěru k otázce, zda podle § 46 odst. 1 věta druhá, odst. 3 zákona o pobytu cizinců může být důvodem zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění za účelem sloučení rodiny skutečnost, že cizinec neplnil v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu uděleno.

Soud dospěl k závěru, že správní orgány na případ žalobce aplikovaly § 46 odst. 1 věta druhá, odst. 3 zákona o pobytu cizinců nesprávně. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že jediným důvodem zamítnutí žádosti žalobce bylo neplnění účelu předchozího dlouhodobého pobytu žalobce, když se správní orgány naplněním podmínek stanovených zákonem pro udělení pobytového oprávnění za účelem společného soužití rodiny nezabývaly.

Žalobce žádal o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 42a zákona o pobytu cizinců. Podle § 46 odst. 1 věta druhá, odst. 3 zákona o pobytu cizinců je nutno takovou žádost zamítnout ve dvou případech.

Jednak jde o případ, kdy žadatel neplní na území účel, pro který mu bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a pro který mu má být vydáno povolení k dlouhodobému pobytu. O tento případ u žalobce jít nemůže, protože správní orgány svá rozhodnutí neopřely o to, že by v době vydání správních rozhodnutí žalobce měl uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem, pro který mu má být vydáno povolení k dlouhodobému pobytu (společné soužití rodiny). Tato varianta tedy nepřichází u žalobce do úvahy.

Dále jde o případ, kdy žadatel neplnil v době platnosti víza k pobytu nad 90 dnů na území účel, pro který mu bylo vízum uděleno. Ani o tento případ u žalobce nejde, protože správní orgány nezjistily (a své rozhodnutí neopřely o to), že by žalobci bylo uděleno nějaké vízum k pobytu nad 90 dnů, jehož účel by žalobce v době jeho platnosti neplnil (povolení k dlouhodobému pobytu není vízem k pobytu nad 90 dnů).

Soud je tedy toho názoru, že vzhledem k popsané právní úpravě neplnění předchozího účelu dlouhodobého pobytu (podnikání) v minulosti nemůže být důvodem podle § 46 odst. 1, 3 zákona o pobytu cizinců pro zamítnutí žádosti o povolení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny. Ustanovení § 46 odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců se týká jen plnění účelu víza k pobytu nad 90 dnů, kterým povolení k dlouhodobému pobytu není. Shrnuto, právní posouzení správních orgánů, které za důvod pro zamítnutí žádosti žalobce považovaly neplnění účelu předchozího pobytu žalobce na základě povolení k dlouhodobému pobytu, není správné.“

29. Uvedené závěry následně v řízení o kasační stížnosti potvrdil v rozsudku ze dne 14. 4. 2020, č. j. 4 Azs 442/2019-34, Nejvyšší správní soud, který uvedl, že: „(...)Z citované důvodové zprávy vyplývá, že zákonodárce zamýšlel právě takové řešení, které i výslovně vtělil do textu § 46 odst. 1 věty druhé zákona o pobytu cizinců a k němuž dospěl i krajský soud v napadeném rozsudku. Tedy, že důvodem pro nevyhovění žádosti o povolení dlouhodobého pobytu má být pouze takové neplnění účelu víza k pobytu nad 90 dnů, které se týká účelu, pro který je žádáno o povolení k dlouhodobému pobytu, a to jak v případě, že jde o žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podanou v době platnosti takového víza nad 90 dnů, tak i v případě žádosti o dlouhodobý pobyt podané po uplynutí platnosti víza. Jestliže pak § 46 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkazuje na obdobné použití prve uvedeného ustanovení, nelze z toho v žádném případě dovozovat, že by neplnění účelu předchozího povolení k dlouhodobému pobytu mělo být

automaticky důvodem pro zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, jak dovozuje stěžovatelka.“

30. Krajský soud se s výše citovanými závěry ztotožňuje a v jejich smyslu uvažil i o právě posuzované žalobě. V daném případě pak není ani rozhodné, že citovaná judikatura řešila případ, kdy bylo o žádosti žadatele rozhodováno meritorně (žádost byla pro neplnění účelu pobytu zamítnuta), zatímco v případě žalobkyně bylo řízení procesně zastaveno. Podstatné a shodné pro obě věci je to, že neplnění předchozího účelu povoleného pobytu při posuzování žádosti o udělení povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny, nemůže mít negativní vliv na výsledek rozhodnutí o této žádosti a není rozhodným parametrem pro udělení či neudělení pobytového oprávnění či pro zastavení řízení o žádosti. Pokud tedy správní orgány nemohou zamítnout žádost o udělení povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny z důvodu neplnění předchozího uděleného pobytu, který byl udělen za jiným účelem, není zkoumání plnění účelu předchozího pobytu relevantním podkladem, který by měl správní orgán zjišťovat a na základě kterého by mohl následně rozhodnout. Zkoumání plnění účelu předchozího pobytu tak bylo ve věci žalobkyně redundantní, neboť ani při negativním závěru by nemohlo odůvodnit zamítnutí její žádosti o povolení dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny.
31. K tomuto závěru je pak nutno přihlédnout při výkladu ustanovení § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Pokud podle tohoto ustanovení je správní orgán oprávněn zastavit řízení o žádosti, pokud cizinec odmítne vypovídat, lze jednoznačně dovodit, že se jedná o procesní následek situace, v níž cizinec neoprávněně ztěžuje postup správního orgánu, např. právě při zjišťování plnění účelu předchozího povoleného pobytu. Není-li však položena otázka pro posouzení žádosti relevantní, není možno toto ustanovení využít k zastavení řízení právě z toho důvodu, že cizinec odepřel, byť neoprávněně, na tuto nerelevantní otázku odpovědět. V projednávané věci správní orgány obou stupňů uzavřely, že žalobkyně svým postupem znemožnila posoudit otázku plnění účelu svého předchozího povoleného pobytu. Plnění účelu předchozího pobytu však bylo v projednávané věci nerelevantní, neboť nemohlo vést k zamítnutí žádosti žalobkyně. Proto nebylo ani na místě pro odepření odpovědět na tuto otázku řízení zastavovat.
32. Soud konstatuje, že žalovaná též následně pochybila, pokud aprobovala právní posouzení správního orgánu I. stupně, že důvodem pro zastavení řízení o žádosti žalobkyně může být odepření výpovědi na otázky týkající se plnění předchozího v minulosti uděleného povolení k pobytu. Z uvedeného důvodu je napadené rozhodnutí nezákonné, jelikož vychází z nesprávného právního posouzení věci. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Nezabýval se přitom námitkou neposouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, neboť by to bylo s ohledem na rozhodnutí soudu předčasné.
33. Vzhledem k tomu, že se vytýkaná vada řízení týká i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a žalovaná by ji v rámci řízení o odvolání nemohla napravit, zrušil soud ve smyslu § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. je správní orgán v následujícím řízení vázán právním názorem vysloveném ve zrušujícím rozsudku krajského soudu.
34. V návaznosti na shora uvedenou argumentaci je třeba, aby správní orgán v následujícím řízení znovu o žádosti žalobkyně rozhodly, přičemž při opětovném rozhodování je třeba vzít do úvahy pouze ty skutečnosti, které mohou mít dopad na věcné řešení sporné otázky, tj. posouzení žádosti žalobkyně o udělení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení

rodiny.

Náklady řízení

35. Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z § 60 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Žalobkyni, která v řízení dosáhla procesního úspěchu, soud přiznal k jejímu návrhu náhradu nákladů řízení podle vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb v celkové výši 18 318 Kč. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč, dále odměnou za právní zastoupení žalobkyně advokátem Mgr. Ondřejem Fialou, přiznanou náhradou cestovného na ústní jednání a náhradou za promeškaný čas. Soud přiznal odměnu za 4 úkony právní služby, každý po 3 100 Kč, tj. celkem 12 400 Kč. Jednotlivé úkony právní služby jsou představovány jedním úkonem za přípravu a převzetí zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, jedním úkonem za sepis a podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, jedním úkonem za sepis repliky k vyjádření žalované ze dne 22. 9. 2020 dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a jedním úkonem za účast na jednání dne 13. 1. 2021 dle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu. Dále soud žalobkyni přiznal paušální náhradu hotových výdajů za každý úkon právní služby, tj. celkem 1 200 Kč (4 x 300 Kč).
36. Součástí přiznané náhrady nákladů řízení je cestovné právního zástupce za cestu na ústní jednání konané dne 13. 1. 2021 z Prahy do Plzně a zpět v délce 181 km, automobilem značky Mazda 3, reg. značky X. Cestovné je představováno sazbou základní náhrady za používání silničních motorových vozidel ve výši 4,40 Kč/km. Cestovné dále vychází z průměrné ceny pohonných hmot stanovené dle § 4 písm. c) vyhl. č. 385/2015 Sb. u benzínu natural 95 ok. 27,80 Kč. Krajský soud nepřiznal žalobkyni náhradu za pohonné hmoty – benzín natural 98 okt., jak navrhoval její zástupce v podání ze dne 18. 1. 2021, neboť z předloženého technického průkazu vozidla je zřejmé, že vozidlo pro svůj provoz užívá palivo benzín 95 okt. Zástupce žalobkyně žádným jiným způsobem nedoložil, že by do vozidla skutečně čerpal benzín 98 okt. Při výpočtu cestovného krajský soud dále vycházel z průměrné spotřeby použitého vozidla dle technického průkazu ve výši 6,4 l/100 km. Soud tak přiznal náhradu cestovného v celkové výši 1 118 Kč. Soud dále přiznal odměnu za promeškaný čas za 6 půlhodin za cestu na ústní jednání a zpět ve výši 600 Kč ve smyslu § 14 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 14 odst. 3 advokátního tarifu.
37. Zástupce žalobkyně není plátcem daně z přidané hodnoty, a proto soud nepřiznal náhradu za tuto daň. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 13. ledna 2021

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.

předseda senátu